

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Skriv Dato (xx. måned
år)

Sagsnr.: 258580
Dok.nr.: 1628879

/twa/ikb

Anmodning om Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering af udtalelse fra Statsamtet København, Tilsynet, vedrørende takster på Plejecentret Sølund

Formand for Plejecentret Sølunds Bruger- og Pårørenderåd, Martin Nors Hansen (MNH) har ved skrivelse af 20. september 2004 klaget til Statsamtet København, Tilsynet (i det følgende kaldet Tilsynet) over Københavns Kommunes opkrævning af 366 kr. pr. beboer pr. måned på Plejecentret Sølund (i det følgende kaldet Sølund) for vask af tøj.

Kort gennemgang af klagens indhold og Tilsynets udtalelse.

MNH har anmodet tilsynet om at annullere Sundhedsforvaltningens afgørelse vedrørende betaling.

Det har tilsynet afvist med den begrundelse, at de ikke fandt, at det er påkrævet at annullere/suspendere beslutningen i den konkrete sag.

MNH har endvidere anmodet om en tilkendegivelse af, at det ikke er lovligt at foretage en takstberegning på baggrund af en fælles opgørelse for Sundhedsforvaltningens samlede udgifter til vask, ligesom han har anført, at Sundhedsforvaltningen ikke kan dokumentere takstbe-regningen.

Tilsynet har udtalt, at det er lovligt, at Sundhedsforvaltningen har fastsat ens takst for serviceydelser til borgerne på samtlige plejecentre.

Tilsynet er derimod enig i, at Sundhedsforvaltningen ikke kan dokumentere takstberegningen, og at der i øvrigt ikke er sket en regulering af taksterne hvert fjerde år. Sundhedsforvaltningen er enig heri, og har derfor allerede i 2004 anmodet konsulentfirmaet Deloitte om at foretage en analyse af takster inden for plejehjemsområdet. Analysens resultatet foreligger p.t. kun i udkast.

Tilsynet til brug for besvarelse af hvilke udgifter, der kan medtages ved en takstberegning forelagt spørgsmålet for Socialministeriet.

Socialministeriet har ved skrivelse af 18. marts 2005 til Tilsynet udtalt, at betaling for vask skal fastsættes ”ud fra de faktiske direkte udgifter til frembringelse af ydelsen”. Socialministeriet har endvidere

Direktionen

Sjællandsgade 40
2200 København N

Telefon
35 30 35 30

Telefax
35 30 39 87

Direkte telefon
35 30 35 50

E-mail
fisker@suf.kk.dk

www.kk.dk

udtalt, at der ved beregningen af betalingen ikke må medregnes indirekte udgifter i form af f.eks. overhead til administration og institutionens ejendomsudgifter. Tilsynet har i deres udtalelse henholdt sig til Socialministeriets udtalelse. Københavns Kommune er ikke enig i denne fortolkning, jf. nedenfor.

Tilsynet har på baggrund af Socialministeriets udtalelse for så vidt angår personaleudgifter tillige udtalt, at Sundhedsforvaltningen ikke kan medegne personaleudgifter til personale, der rengør vaskeområderne. Sundhedsforvaltningen er heller ikke enig heri, jf. nedenfor.

Anmodning om ministeriets vurdering

Københavns Kommune er ikke enig i den fortolkning Tilsynet har lagt til grund for dets udtalelse, ligesom kommunen ikke finder, at fortolkningen er i overensstemmelse med hidtidig praksis.

Det fremgår af bemærkningerne til lov om ændring af lov om social bistand og lov om social pension (L 112 af 17. december 1993) hvilke omkostninger, der skal medtages ved beregning af boligdelen. Med hensyn til betaling for øvrige ydelser, henvises Socialministeren til at fastsætte regler herfor. Dette er sket ved bekendtgørelse om betaling for generelle tilbud og for tilbud om personlig og praktisk hjælp, med henvisning til bekendtgørelse om plejehjem og beskyttede boliger.

Herudover danner Indenrigsministeriets Budget- og regnskabsvejledning grundlag for takstberegning.

Københavns Kommune mener ikke, at Tilsynets fortolkning af bekendtgørelsen, som udelukker indirekte omkostninger i form af f.eks. overhead til administration og institutionens ejendomsudgifter i prisfastsættelsen, er i overensstemmelse med gængse retningslinier og vejledninger om priskalkulation herunder f.eks. Indenrigsministeriets Budget- og Regnskabsvejledning.

Priskalkulation bygger således på begrebet *de gennemsnitlige langsigtede omkostninger* og ikke på udgifter.

Herved tages der højde for, at der i priskalkulationer er forskel på omkostninger og udgifter i det enkelte år. Omkostningerne er ofte en beregnet og ikke en umiddelbar registeret størrelse (udgift) i regnskabet – f.eks. afskrivning af maskinel.

Det vurderes i øvrigt i den forbindelse, at Bekendtgørelsens nærmere angivelse af en 4-årig periode som den ydre ramme om en genberegning indebærer, at det reelt er de langsigtede gennemsnitlige omkostninger, der skal (eller i det mindste kan) lægges til grund for fastsættelse af betalingen.

Endvidere kan de samlede faktiske omkostninger/(udgifter) dække over såvel direkte som indirekte omkostninger/udgifter.

I bekendtgørelsen er der endvidere ikke nogen entydig afgrænsning mellem direkte og indirekte omkostninger. Således præciseres det, at *den samme omkostning kan f.eks. i nogle kommuner figurere som en direkte omkostning, mens den i andre kommuner kan være en indirekte omkostning – alt afhængig af, hvordan den enkelte kommune har indrettet sin virksomhed. Såfremt den pågældende aktivitet er organiseret med en selvstændig administration vil omkostningerne hertil indgå i kalkulationen som direkte omkostninger. Er der derimod tale om en fælles administration, hvor den pågældende aktivitet administreres af en enhed, der administrerer flere aktiviteter, vil omkostningerne til administration indgå som indirekte omkostninger.*

I pkt. 9.3 i Indenrigsministeriets Budget- og regnskabsvejledning er ”omkostning” defineret. I henhold til definitionen afspejler en omkostning værdien af de ressourcer, der forbruges under produktionen af kommunale ydelser. En udgift defineres i samme afsnit som svarende til periodens anskaffelse af ressourcer. Det anføres i punktet at man skal være ”særlig opmærksom på, at der er forskel på omkostninger og udgifter i det enkelte år. Der kan derfor ikke nødvendigvis alene ud fra tal, der findes i årets budget/regnskab udarbejdes en omkostningskalkule for en specifik opgave.”

Af pkt. 9.4 fremgår det, at såvel direkte som indirekte omkostninger skal medregnes ved en omkostningskalkulation. I pkt. 9.4.2. er anført, at indirekte omkostninger er omkostninger, der ikke direkte kan henføres til den pågældende aktivitet. Som eksempler nævnes lokaleudgifter, kontorudgifter og udgifter til ledelse. Altså administrative udgifter.

I bekendtgørelsen om betaling for generelle tilbud og for tilbud om personlig og praktisk hjælp er det ikke anført, at der skal være tale om ”direkte” udgifter, men alene at der skal være tale om faktiske udgifter.

I Socialministeriets vejledning til serviceloven, vejledning nr. 59 af 6. marts 1998, pkt. 132 er der heller ikke anført, at der skal være tale om ”direkte” udgifter, men alene at der skal være tale om faktiske udgifter. I henhold til vejledningen er faktiske udgifter ”fx udgifter til råvarer, materialer, afskrivning på materiel, el og varme samt udgifter til personale.” Det skal bemærkes, at afskrivning, jo netop ikke er en udgift, men en omkostning. Socialministeriet har altså i deres egen vejledning også medtaget omkostninger, når man skulle beregne en takst.

Københavns Kommune er af den opfattelse, at det blandt andet er den fejlagtige indskrivelse af ordet "direkte" som har medført den forkerte fortolkning. Og ordet er ikke medtaget i vejledningen fra 1998.

Det fremgår af Socialministeriets udtalelse af 18. marts 2005 til Tilsynet, at *Der er ikke fastsat regler for, på hvilken måde kommunen skal tilrettelægge administrationen af vask for kommunens plejehjem/plejeboligbeboere, herunder om vask skal ske på det enkelte plejehjem/plejebolig, eller om det skal ske på et centralt vaskeri. Kommunen kan således frit vælge, at der skal være et centralt vaskeri, eller at der skal være vaskeri på alle eller flere af plejehjemmene/plejeboligerne.*

Såfremt Københavns Kommune havde valgt at tilrettelægge administrationen af vask i et centralt vaskeri med egne uafhængige lokaler samt tilhørende administration, ville såvel de administrative udgifter som ejendomsudgifterne være opført som en direkte omkostning i Københavns Kommunes opgørelse over de faktiske indtægter og udgifter vedr. vask.

Når ejendomsudgifterne er opgjort som en indirekte udgift og er fordelt i forhold til vaskeriarealets andel af Plejecentret Sølunds samlede areal, skyldes det, at vaskerilokalet (der alene benyttes til vask for beboerne) ikke har en selvstændig husleje.

Københavns Kommune finder at samme betragtning kan gøre sig gældende for så vidt angår udgifter til personale til rengøring af vaskeområdet. Det er en administrativ udgift at sørge for, at vaskeområdet er i en stand, at det kan anvendes. Det kan sammenlignes med at man, såfremt man vasker på møntvaskeri, i betaling for vasken tillige betaler for rengøring og opfyldning af sæbemaskiner m.v.

På baggrund af ovenstående finder Københavns Kommune ikke, at der er overensstemmelse mellem de udstukne retningslinier og den fortolkning Tilsynet på baggrund af Socialministeriets udtalelse har lagt til grund.

Det skal endvidere bemærkes, at såfremt Københavns Kommune valgte at købe vaskeydelser eksternt, ville den samlede udgift være en tjenesteydelse og ikke en ydelse, hvor udgifter kunne opdeles i personale og øvrige udgifter, hvorfor den samlede udgift helt legalt indirekte ville indeholde personaleudgifter.

På tilsvarende vis ville Tilsynets fortolkning af regelgrundlaget i forhold til, at der ikke må medregnes indirekte udgifter i form af overheadudgifter samt ejendomsudgifter, ikke kunne håndhæves i en udbudssituation, idet en kommune hverken kan eller skal efterprøve en pris, der er fremkommet ved udbud og i åbenkonkurrence mellem forskellige tilbudsgivere.

Københavns Kommune mener derfor ikke, at der er medtaget for mange udgifter/omkostninger ved beregning af taksterne, idet alene udgifter til materiale og anvendt energi samt overhead til administrative omkostninger er medtaget.

Afgørelsen vil få konsekvenser for alle landets kommuner. Københavns Kommune har derfor vendt sagen med KL, som er enig med Københavns Kommune. KL har oplyst, at man forventer at rejse sagen over for Socialministeriet og regeringen.

På baggrund af sagens principielle karakter og den konsekvens den ville få for samtlige kommuner, skal Københavns Kommune anmode ministeriet om at tage sagen op og vurdere om ministeriet er enig i Tilsynets vejledende udtalelse.

Til orientering vedlægges kopi af Tilsynets afgørelse og Borgerepræsentationens brev til Tilsynet. Såfremt Indenrigs- og Sundhedsministeriet ønsker yderligere oplysninger fra sagen, vil disse blive eftersendt.

Såvel KL som Københavns Kommune deltager gerne i et møde, såfremt ministeriet måtte ønske det.

Venlig hilsen

Jesper Fisker

